2. soutěžní série – řešení

1. Označme si $p(x) = ax^m + q(x)$, kde $\deg q \leq m-1$. Koeficient u vedoucího členu p musí splňovat $a^n = a$. Polynom $p = 0$ vyhovuje a ostatní vyhovující polynomy musí splňovat buď $a = \pm 1$ pro n liché nebo $a = 1$ pro n sudé. Pokud je polynom q nenulový stupně r, pak druhý nejvyšší člen v polynomech $p^n(x) = p(x^n)$ má stupeň $(n-1)m + r = nr$. Odtud ale plyne $(n-1)(m-r) = 0$ a to není možné pro $n \geq 2$ a $r \leq m-1$. Jediné možné polynomy jsou $p = \pm x^m$ pro liché n a $p = x^m$ pro sudé n, kde $m \in \mathbb{N}_0$, a $p = 0$. Snadno lze nahlédnout, že tyto polynomy splňují $p^n(x) = p(x^n)$.

2. Jelikož je 211 prvočíslo, je $T = \mathbb{Z}_{211}$ těleso a $V = \mathbb{Z}_{211}^{25}$ je vektorový prostor nad T. Tvrzení platí právě tehdy, když vektory odpovídající daným operacím generují celý prostor V. Je jich 25, takže generují V, právě když jsou lineárně nezávislé. Vyplňme tabulku dvěma čtverci 3×3 zasazenými do protějších rohů a dvěma čtverci 2×2 zasazenými do zbylých dvou rohů (prostřední políčko tabulky bude pak pokryto dvakrát, zbylá právě jednou). Jelikož otočení tohoto pokrytí o $90°$ nezmění pokrytí (neboli součet vektorů), ale změní umístění čtverců (tedy samotné vektory), vidíme, že naše vektory jsou lineárně závislé, a tedy tvrzení ze zadání neplatí.

3. Zajímá nás

$$\lim_{N\to\infty} \prod_{n=1}^{N} \frac{a_n + 1}{a_n} = \lim_{N\to\infty} \prod_{n=1}^{N} \frac{a_{n+1}}{(n+1)a_n} = \lim_{N\to\infty} \frac{a_{N+1}}{(N+1)!}$$

Označme $b_n = \frac{a_n}{n!}$, pak $n!b_n = n((n-1)!b_{n-1} + 1) = n!b_{n-1} + n$, tj. $b_n = b_{n-1} + \frac{1}{(n-1)!}$, tedy $b_n = \sum_{k=1}^{n} \frac{1}{k!}$ a

$$\lim_{N\to\infty} \frac{a_{N+1}}{(N+1)!} = \lim_{N\to\infty} b_{N+1} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n!} = e.$$

4. Ukážeme, že $k = 2$. Snadno si rozmyslíme, že dvojice matic

$$\begin{aligned} A_1 &= (a^1_{ij})^n_{i,j=1},\ a^1_{11} = 1,\ a^1_{ij} = 0 \text{ pro } (i,j) \neq (1,1),\\ A_2 &= (a^2_{ij})^n_{i,j=1},\ a^2_{ij} = 1 \text{ pro } i = j+1 \mod n,\\ &\phantom{= (a^2_{ij})^n_{i,j=1},\ } a^2_{ij} = 0 \text{ pro } i \neq j+1 \mod n \end{aligned}$$

vyhovuje. A_2 je totiž permutační matice a $A_2^k A_1 A_2^m$ je matice, která má jedničku na pozici (k,m) a jinde má nuly a takovéto matice generují prostor všech matic. Nyní ukážeme, že $k = 1$ nevyhovuje. Pro jednu matici A je $S(A) = \{P(A), P \text{ polynom}\}$. Takže libovolné dvě matice z $s(A)$ spolu komutují, tj. $S(A) \neq M_n(\mathbb{R})$.